

UAB

Universitat Autònoma
de Barcelona

Candido Portinari. Favela (1957)

MÀSTER HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA

CURSOS i PROGRAMES
CURS 2023-24

MÀSTER OFICIAL INTERUNIVERSITARI D'HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA

UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA

UNIVERSIDAD COMPLUTENSE DE MADRID

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE MADRID

UNIVERSIDAD DE ZARAGOZA

UNIVERSIDAD DE VALENCIA

UNIVERSIDADE DE SANTIAGO DE COMPOSTELA

UNIVERSIDAD DEL PAÍS VASCO / EUSKAL HERRIKO UNIBERTSITATEA

UNIVERSIDAD DE CANTABRIA

UNIVERSIDAD DE GRANADA

INFORMACIÓ

Coordinador del màster UAB: **Prof. Jordi FIGUEROLA GARRETA**

jordi.figueroa@uab.cat

PLA D'ESTUDIS

ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES (15 CRÈDITS)

- Metodologia i fonts per a la recerca. (5 crèdits)
- Història contemporània: controvèrsies, mirades i perspectives historiogràfiques (5 crèdits)
- Cicle de conferències (5 crèdits)

ASSIGNATURES OPTATIVES (30 CRÈDITS)

S'han de fer **6 assignatures** de 5 crèdits cadascuna. Es podran cursar en les diferents universitats, amb un mínim de 15 crèdits (tres assignatures) a la UAB.

Cursos impartits en la UAB (horari de tarda)

- Comunisme. Història, projectes i variants d'un model revolucionari (Prof. J. Puigsech)
- Transicions a la Democràcia al Segle XX (Prof. P. Ysàs)
- Dictadura, societat i política (Prof/a. C. Molinero)
- Història de la corrupció política a la societat contemporània (Prof/a Gemma Rubí i Prof. Ll.F.Toledano)
- Guerra i violència polítiques contemporànies: perspectives historiogràfiques (Europa s XX) (Prof. J. Rodrigo)
- Europa oriental i Euràsia contemporànies (Inteligencia, expansión y control, 1789-2020) (Prof. F. Veiga)
- Amèrica llatina a l'època contemporània: estructura, realitats i conflictes (Prof. J.Figuerola)
- La segona guerra Mundial i el nou ordre europeu, un enfoc transnacional (Prof. F.Vilanova)
- Processos de Nacionalització i Moviments Nacionalistes a l'Espanya Contemporània (Prof. Xavier Domènech)
- Relacions culturals, intel·lectuals, societat i política a la contemporaneïtat (Prof. J. Pomés)
- Cultura, Política i Societat en els Feixismes (Prof F.Gallego)

TREBALL FINAL DE MÀSTER (OBLIGATORI) (15 CRÈDITS)

CURSOS OPTATIUS I OBLIGATÒRIS PRESENCIALS

HORARIS

PRIMER SEMESTRE					
HORARI	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES
15.30 – 18,00	Història de la corrupció política a la societat contemporània Prof/a. Gemma Rubí Prof Ll. F. Toledano	Guerra i violència polítiques contemporànies: perspectives historiogràfiques (Europa s XX) Prof. Javier Rodrigo	Transicions a la Democràcia al Segle XX Prof. Pere Ysàs	Metodologia i fonts per a la investigació Prof/ Manuel Santirso (Assignatura obligatòria)	
18.00 – 20.30		Comunisme. Història, projectes i variants d'un model revolucionari Prof. Josep Puigsech	Dictadura, Societat i política Prof/a. Carme Molinero		

SEGON SEMESTRE					
HORARI	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES
15.30 – 18,00	Europa Oriental i Euràsia contemporanis (<i>Intel·ligència, expansió i control, 1789-2020</i>) Prof. Francesc Veiga		Cultura, política i societat en els feixismes Prof. Ferran Gallego	Amèrica llatina a l'època contemporània: estructura, realitats i conflictes Prof. Jordi Figuerola	Relacions culturals, intel·lectuals, societat i política a la contemporaneïtat Prof. Jordi Pomés
18.00 – 20.30	Processos de Nacionalització i Moviments Nacionalistes a l'Espanya Contemporània a Prof. Xavier Domènech		La segona guerra Mundial i el nou ordre europeu, un enfoc transnacional Prof. Francesc Vilanova		

Inici de las classes: PRIMER SEMESTRE: INICIS D'OCTUBRE

SEGON SEMESTRE: INICIS DE FEBRER

ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES

Metodologia i fonts per a la recerca. (5 crèdits)

Es tracta d'una assignatura que pretén profunditzar en la metodologia per a una bona recerca i en l'anàlisi de les fonts per poder dur-la a terme. Un curs d'estudis avançats en l'anàlisi dels principals mètodes i tècniques de recerca històrica en Història Contemporània, posant èmfasi en la complexitat i la diversitat de les fonts documentals per a l'estudi de la contemporaneïtat, des del document d'arxiu a la història digital.

Ensenyament i aprenentatge del maneig i ús de les fonts històriques, atenent la crítica epistemològica i mostrant l'existència de fonts documentals específiques i imprescindibles per a l'estudi de la història contemporània, com les fonts orals, la premsa i la imatge.

Introducció a la construcció del relat històric i als aspectes formals i metodològics d'un treball de recerca històrica: estructura, presentació del contingut, presentació de l'aparell crític, etc. Com es fa i es treballa el Treball Fi de Màster perquè sigui competent, rigorós i pugui servir per a una recerca posterior que porti a la tesi doctoral.

Historia contemporània: controvèrsies, mirades i perspectives historiogràfiques. (5 crèdits)

Treball de col·laboració entre l'alumnat del màster de totes les universitats participants que es fa conjuntament i simultàniament i és de caràcter obligatori. És sobre aspectes generals de la recerca de la Història Contemporània i pretén introduir a els/les futurs/res investigadors/res en els grans debats historiogràfics actuals.

Es fa a través del Campus Virtual de la UAB i es tracta de triar dos debats o controvèrsies, una cada semestre, oferts per a les diferents universitats. Es millor triar els dos d'universitats que no siguin la UAB tot i que un pot ser de la mateixa universitat on estàs matriculat/da. Es farà el curs en xarxa i amb grups compostos per alumnat de les diverses universitats del màster. Una oportunitat per intercanviar idees i comentaris

Cicle de conferències (Jaca, Universidad de Zaragoza) (5 crèdits)

El Cicle de Conferències es dirigeix a l'alumnat del Màster Interuniversitari en Història Contemporània com a punt de trobada dels matriculats/des en diversos campus universitaris i com a fòrum de discussió d'inquietuds i d'experiències historiogràfiques.

La seva durada és d'una setmana, de dilluns a divendres. Se celebra a Santander i, habitualment, durant l'última setmana de gener o la primera setmana de febrer.

Els/les participants en aquest seminari podran examinar diverses qüestions teòriques i pràctiques que susciten un marcat interès i debat, de la mà de prestigiosos/es historiadors/res. A través de conferències i tallers es pretén crear un àmbit de trobada, estudi i discussió en el qual els/les estudiants de diferents procedències puguin reflexionar sobre experiències i problemes d'especial rellevància en la historiografia contemporània, abordant-se alguns dels principals temes de debat i plantejant-se les línies de recerca més noves que es venen desenvolupant en els últims anys en la disciplina de la història contemporània.

ASSIGNATURES OPTATIVES

Historia de la corrupción política en la sociedad contemporánea

Professora: Gemma Rubí Casals (mariagemma.rubi@uab.cat)

Professor Lluís Ferran Toledano González (lluisferran.toledano@uab.cat)

Aquest curs té com a objectiu analitzar la funcionalitat de la corrupció i la seva evolució a l'Espanya contemporània des d'una perspectiva europea comparada; conèixer els debats historiogràfics recents sobre categories d'anàlisi pertanyents a la família semàntica de la corrupció: suborn, favoritisme, prevaricació, abús polític, caciquisme, entre altres; valorar els diferents discursos que sobre la corrupció van plantejar en la tribuna pública els dirigents polítics, parlamentaris o periodistes, i vinculats a les diferents cultures polítiques.

I s'analitzarà:

1. Presentació, metodologia i repartiment de lectures. El concepte i la metamorfosi semàntica de la corrupció política. El cas espanyol. El projecte de Base de dades del PICEC.
2. The New History of Political Corruption, i els debats europeus dels últims anys.
3. La historiografia de la corrupció política i dels escàndols a l'Espanya contemporània. Autors, metodologies i casos.
4. Corrupció i Justícia: el marc penal i la seva evolució els segles XIX i XX.
5. Caciquisme, clientelisme i corrupció electoral.
6. Els discursos de la corrupció: autors, cultures polítiques i el relat regeneracionista. La immoralitat administrativa, la empleomania i la imatge de l'Estat.
7. El debat públic: escàndols, parlamentarisme i anti-corrupció. La premsa, la probitat i l'exemplaritat pública.
8. La corrupció en les dictadures espanyoles del segle XX.
9. "Tornada a ballar-la": la persistència de la corrupció a l'Espanya de la transició. Característiques i funcionalitat en el sistema polític actual. Els debats entre els científics socials.

Idioma: català i castellà.

Guerra y violencia política contemporáneas: perspectivas historiográficas (Europa s XX).

Professor: Javier Rodrigo Sánchez (javier.rodrido@uab.cat)

Són objectius d'aquest curs el conèixer els debats històrics i recents sobre categories d'anàlisi historiogràfica com a violència, terror, genocidi; estudiar els fenòmens de la guerra total (mundial o civil) en el context del segle XX i, en concret, a Europa; analitzar la centralitat dels processos de violència col·lectiva en els règims polítics del segle XX; desenvolupar pràctiques historiogràfiques i analítiques comparatives i transnacionals; Estudiar els contextos socials, polítics, econòmics i culturals (colonialisme, feixisme, comunisme, guerra total, etc.) dels processos de violència col·lectiva; analitzar el paper dels intel·lectuals i de les pràctiques culturals en els crims de masses.

En aquest curs s'analitzaran fonamentalment les següents qüestions, dedicant-se a cada tema una sessió específica:

1. Conceptes (I): Guerra civil i guerra total a Europa
2. Conceptes (II): Violència, genocidi, terror
3. Orígens. Heterofobia, Gran Guerra, concentració Colonialisme i Guerra Total; Estudis de cas: El Genocidi Herero / El genocidi dels armenis
4. Revolucions. La violència transformadora Les violències revolucionàries i el GULAG; Estudis de cas: La Deskulakizació / L'Holodomor
5. Contextos. Les guerres civils europees (I) Les guerres civils (1918-39): Espanya en comparació; Estudis de cas: La Guerra Civil finlandesa / La postguerra espanyola

6. Perpetradors. L'era dels feixismes

Feixisme i violència (1919-39): cultura, acció, *heterofobia; Estudis de cas: Els Camps salvatges / La violència colonial feixista

7. Epítoms (I). Holocaust i genocidi en la Segona Guerra Mundial (I)

Racisme, biopolítica i ocupació (1938-41); Estudis de cas: Ravensbrück / Aktion T4

8. Epítoms (II). Holocaust i genocidi en la Segona Guerra Mundial (II)

L'Holocaust, dels Einsatzgruppen a Auschwitz; Estudis de cas: Wannsee / Auschwitz

9. Postguerres. Les guerres civils europees (II) i les resistències

Guerres superposades i postguerra mundial: violències, exilis i desplaçaments; Estudis de cas: La Itàlia de Salò / Depuració a França / Aquest i ocupació soviètica

Idioma: castellà.

Comunisme(s): projectes i diversitats del model revolucionari del segle XX

Professor: Josep Puigsech (josep.puigsech@uab.cat)

Aquest curs té com a objectius analitzar, reflexionar i debatre sobre la lògica, variants i significat del comunisme com a model revolucionari per antonomàsia del segle XX -i, per extensió, eix del *Curt segle XX-*, incidint especialment en els aspectes vinculats a la seva essència, així com a les seves diverses concrecions a nivell mundial, bé com a model d'Estat, bé com a projecte alternatiu a l'ordre imperant. Així, doncs, les habilitats i competències s'enfocaran de cara a la interpretació de la idiosincràsia del comunisme, la comparació entre els diferents casos d'estudi, així com la lectura, anàlisi i discussió d'aportacions historiogràfiques i fonts primàries.

El seu contingut tindrà en compte:

1. Comunisme, el model revolucionari del segle XX: lògica, interaccions i contradiccions.
2. Europa, un epicentre qualitatiu. Espanya, Itàlia i Iugoslàvia.
3. Àsia, un protagonista quantitatiu. Xina i Cambodja.
4. Amèrica, una àrea de grans complexitats. Perú.
5. Àfrica, un somni llunyà. Sudàfrica.

Idioma: Català i castellà.

Transicions a la democràcia al segle XX

Professor: Pere Ysàs Solanes (pere.ysas@uab.cat)

Els objectius bàsics són aprofundir en l'estudi de les transicions a la democràcia en el segle XX, especialment les transicions inscrites en la denominada "tercera ona" d'extensió de la democràcia i, entre elles i especialment, la transició espanyola de la dictadura franquista a la democràcia parlamentària configurada en la Constitució de 1978. Les destreses i competències que s'adquiriran remetent a l'anàlisi dels processos de canvi polític en el món contemporani, al treball amb fonts primàries i amb bibliografia especialitzada, i al desenvolupament de capacitats d'anàlisi, síntesis, argumentació i presentació d'interpretacions i conclusions. S'examinaran les crisis de les dictadures, manifestades habitualment per la seva incapacitat per a mantenir el control sobre la societat i per l'aparició de divergències importants en el seu si. A continuació s'analitzaran els projectes de canvi existents en dictadures en crisis, els seus suports socials i els seus recursos, i finalment el procés mateix de transició amb els seus resultats finals i les característiques del nou règim democràtic.

Idioma: català i castellà

Societat i política durant el franquisme. (De la disidència a la mobilització social i l'oposició política durant el franquisme)

Professora: Carme Molinero Ruiz (carme.molinero@uab.cat)

El curs pretén aproximar-se a la relació entre societat i política en el marc de la dictadura a partir de la dècada dels cinquanta. Dissidència, imaginaris de gènere, oposició, conflictivitat i mobilització social seran objecte d'examen i d'inscripció en el marc europeu. L'estudi de la mobilització social permetrà, d'una banda, fer una aproximació als moviments populars atenent els seus protagonistes, les seves formes d'organització, la cultura política compartida i irradiada; d'altra banda el curs dedicarà atenció a la influència de la mobilització social en la dinàmica política general, una qüestió essencial per a entendre l'evolució espanyola a mitjans anys setanta. A partir del tractament de qüestions metodològiques, del debat de les tesis sostingudes fins ara per la historiografia i la constatació dels buits existents sobre alguns aspectes rellevants, el curs també permet perfilar les possibilitats de recerca en l'àmbit d'aquesta matèria.

El contingut inclourà:

- 1 Gènere i política
- 2 El sorgiment de la disidència en els 50
- 3 Les estratègies polítiques de l'antifranquisme
- 4 Esquerres europees i esquerra espanyola en els seixanta i els setanta
- 5 Conflictivitat i moviments socials en el marc d'una societat en canvi
- 6 Moviments de dones en els setanta
- 7 La mobilització social, l'articulació de la societat civil i la crisi del franquisme

Idioma: català i castellà

Processos de nacionalització i moviments nacionalistes en la Espanya contemporània.

Professor: Xavier Domènech Sampere (francescxavier.domenech@uab.cat)

Aquest curs pretén oferir els principals continguts, eines d'anàlisi i estudis actualitzats sobre els diversos fenòmens nacionals a Espanya. Per a això s'abordaran quatre casos de projectes de construcció nacional, consumats o inconclusos, que comprenen Espanya, Catalunya, País Basc, Galícia i Andalusia des d'una perspectiva comparada. És precisament aquesta perspectiva, que inclourà al seu torn elements comparatius amb casos on concorren elements coincidents i que no es desenvoluparà un projecte nacional (com són, per exemple, País Valencià o Navarra), la que permetrà il·luminar els factors de desenvolupament dels diversos nacionalismes i nacions hispànics. Un desenvolupament nacional que mai és "acabat" i que es resignifica i redefineix al llarg del temps. És per això que el curs també abordarà una àmplia cronologia d'aquest fenomen que va de la segona meitat del segle XIX fins als nostres dies. Amb això es produirà al llarg del curs un coneixement ampli sobre aquest fenomen alhora que s'abordaran les diferents interpretacions que poden donar compte d'aquest.

El contingut inclourà:

1. Teories i interpretacions actuals sobre els fenòmens nacionals i els nacionalismes.
2. Formació de l'Estat i les nació(ns) a Espanya durant el segle XIX com un fenomen profundament interrelacionat.
3. "Despertars" culturals i comunitats imaginades a l'Espanya del segle XIX i XX.
4. L'"activació" política dels diversos projectes nacionals a principis del segle XX.
5. Els grans debats territorials en el feix de nacions: de la I a la II República
6. Nacionalització negativa i nacionalisme banal a l'Espanya franquista
7. Nacions, nacionalismes i democràcia de l'antifranquisme a la transició democràtica
8. De l'Estat de les Autonomies al renaixement de les qüestions nacionals.
9. El cas espanyol en el desenvolupament de les nacions i els nacionalismes europeus.

Europa Oriental i Euràsia en el segle XX. (Intel·ligència, expansió i control, 1789-2020)

Professor: Francisco Veiga Rodríguez (francesc.veiga@uab.cat)

Qui participi del curs trobarà en aquesta assignatura un temari que complementarà els seus coneixements d'Història contemporània i actual, i d'Història de les relacions internacionals, ja adquirits al llarg de la carrera, plantejaments que li seran d'utilitat tant per a adquirir nous punts de vista i coneixements en les tasques professionals de recerca i/o docència. Al seu torn, comprendrà millor el perfil dels conflictes en l'extens espai eurasiàtic, els mecanismes de construcció i dissolució d'estats i imperis, les relacions entre Àsia, Europa i Mitjà Orient i les grans teories geoestratègiques sobre l'espai euroasiàtic.

L'assignatura no pretén ser un relat lineal de les evolucions històriques de regions com Àsia Central, Caucas, Balcans, Anatòlia, o fins i tot el Pròxim Orient, sinó que proveeix d'un model interpretatiu de la transformació del tauler euroasiàtic en conjunt. Es pren com a eix el desenvolupament de les grans línies estratègiques d'expansió i repartiment del mapa eurasiàtic per part d'imperis i potències des de finals del segle XVIII. Tot i això, l'anàlisi interpretativa no es recolzarà en la mera acció militar, sinó en el fenomen de l'estratègia com a expressió dels diversos tipus d'intel·ligència: de govern, institucional o especialitzada, perifèrica i revolucionària, com a manera d'aconseguir l'expansió i el control.

El contingut inclourà:

1.- INTRODUCCIÓ

1.1. Tipologia de la intel·ligència

1.2. La bandera segueix al comerç: la Companyia de les Índies Orientals

2.- NEIX LA MODERNA INTEL·LIGÈNCIA D'EXPANSIÓ

2.1 Napoleó a Egipte, 1798

3.2. Intervenció a Grècia i l'Imperi Otomà, 1821-1828

3.3. Intel·ligència d'expansió: les Tanzimat, 1839

3.4. Cobrant consciència de la pròpia força: les guerres de l'Opi

4.- RÚSSIA: CONTROL I EXPANSIÓ PER EURÀSIA

4.1 Els orígens de l'Imperi rus: defensa i expansió, S. XIII a XVI

4.2 Creixent sobre tàrtars, otomans i polonesos, S. XVII a XVIII

4.3 La Rússia Europea fins a la Santa Aliança.

4.4 La incapacitat de conformar el Gran Imperi Ortodox

4.5 El gran laboratori: el Gran Joc. De la intel·ligència perifèrica a la intel·ligència de govern

4.6. Xoc fatal amb Japó i revolució, 1904-1905

5.- EL GRAN XOC D'IMPERIS I LA INTEL·LIGÈNCIA REVOLUCIONÀRIA

5.1 El sorgiment de la intel·ligència professional, 1900-1914

5.2. Els "homes providencials" de la Gran Guerra: informació i control des de T.E. Lawrence a Lenin

6.3. La intel·ligència revolucionària: construcció i defensa de l'Estat soviètic.

6.4. El constructe nazi al període d'entreguerres

7.- GUERRA FREDA: L'APOGEU DE LA INTEL·LIGÈNCIA ESTRATÈGICA

7.1. El gran tauler eurasiàtic, la Gran Illa Roja i la "pactomania" de J.F. Dulles

7.2. El cisma xinès-soviètic: l'estratègia s'imposa sobre la ideologia

7.3. Conclusió de la Guerra Freda, des de Vietnam a Afganistan: batalla final entre "lògiques del sistema"

8.- POSGUERRA FREDA, 1990-2007

8.1. Auge i crisi del NWO a Euràsia, 1990-2000

8.2. L'era de l'enginyeria social: 2001-2007: redisseny de l'Orient Mitjà, guerra mundial contra el terrorisme i revolucions de colors

9.- FINAL DEL NWO I GRANS CORTOCIRCUITS, 2008-2020

9.1. La recuperació russa

9.2. Xina, nou protagonisme

9.3. Un món transversal: de Corea a Egipte, de Turquia al Kazakhstan i de l'Índia a Mongòlia.

10.- CONCLUSIÓ: CAP A UNA INTEL·LIGÈNCIA GLOBAL A L'ERA DEL COVID?

Idioma: castellà.

Cultura, política i societat en els feixismes.

Professor: Ferran Gallego Margalef (ferran.gallego@uab.cat)

El curs vol analitzar la ideologia del feixisme a Espanya, emmarcant-lo en les condicions del que ocorre a Europa; plantejar la relació entre ideologia i funció social, a través de l'anàlisi dels elements de socialització: universitat, publicacions, etc.; definir el procés de "fascistització" a Espanya durant el període 1931-1937; capacitar per a comprendre i relacionar els textos doctrinals del feixisme espanyol; capacitar per a relacionar l'experiència espanyola amb l'europea; capacitar per a l'anàlisi de la relació entre doctrina, estratègia, correlació de forces, formes diverses de violència i radicalització política de l'extrema dreta en el procés de "fascistització" previ a la guerra civil.

En l'assignatura, podran abordar-se, entre altres, les següents qüestions:

Els orígens culturals i intel·lectuals del feixisme.

L'impacte de la Gran Guerra

L'aparició dels moviments feixistes en la postguerra

La ideologia feixista

El feixisme espanyol, de la Conquesta de l'Estat a la fundació de Falange Espanyola.

La primera síntesi feixista, FE de les JONS (1934-1936)

La feixistització de la dreta espanyola.

La guerra com a procés constituent del feixisme espanyol. Violència de masses, militarització de la política, institucions del nou Estat i formació del partit unificat feixista, FET i de les JONS..

Idioma: català i castellà..

La Segona Guerra Mundial i el nou ordre europeu, un enfoc transnacional.

Professor: Francesc Vilanova i Vila-d'Abadal (francesc.vilanova@uab.cat)

La idea d'un «nou ordre europeu» s'ha vinculat, tradicionalment, al projecte nazi de construcció del III Reich en totes les seves esferes possibles (política, social, racial, conquesta de l'espai vital, etc.) i la seva projecció sobre el continent europeu (l'expansió del nou imperi alemany, el *lebensraum*). Certament, el nazisme el va intentar impulsar i construir, primer amb annexions territorials (Àustria i Txecoslovàquia) i després amb una guerra de dimensions europees.

Però aquesta idea va ser assumida per altres règims polítics i grups acadèmics, professionals, polítics feixistes o impregnats pel feixisme. Aquest fou el cas particular del franquisme i la seva gent. En els inicis d'aquest règim feixista i catòlic, publicistes, polítics, acadèmics, periodistes, etc., van elaborar tota mena d'arguments per explicar per què la *nueva España* havia d'integrar-se, amb ple dret, en aquest nou ordre europeu.

Aquest curs planteja llegir i analitzar els discursos, les actituds, els arguments, d'aquest franquisme, a partir de la font primigènia, el projecte nazi, i en una lectura paral·lela a fenòmens semblants, com els que es van donar a França o Itàlia.

Idioma: català i castellà.

Amèrica Llatina en l'època contemporània: estructura, realitats i conflictes

Professor: Jordi Figuerola Garreta (jordi.figueroa@uab.cat)

El curs intenta fer conèixer els debats historiogràfics sobre temes de la història contemporània llatinoamericana; dur a terme anàlisis temàtiques sobre aspectes particulars històrics dels quals es puguin oferir nous enfocaments metodològics per a abordar la història americana general; analitzar documentació i imatges per a plantejar visons diferents sobre esdeveniments històrics llatinoamericans i el seu context; plantejar la relació entre diferents països sobre la base de problemàtiques històriques idèntiques o semblants amb la finalitat d'elaborar anàlisis comparatives i establir paral·lelismes i divergències; estudiar noves visons sobre temes a partir de renovats plantejaments com pot ser la història mediambiental del passat o del present; analitzar aspectes dels populismes, les revolucions i les dictadures i la seva plasmació en diferents cultures polítiques i la reflexió sobre les memòries d'aquests règims polítics; estudiar i indagar en aspectes de la quotidianitat com a element per a descobrir característiques de la cultura dels comportaments i el paper històric que juga en l'evolució de les societats llatinoamericanes.

Com a contingut hi haurà:

Cultura i polítiques llatinoamericanes en l'època contemporània

Amèrica o Amèriques, una anàlisi d'història comparada

Les relacions internacionals llatinoamericanes durant l'època contemporània: Conflictes i dependències.

Populismes i revolucions

Dictadures llatinoamericanes, la seva anàlisi i la seva memòria

Història mediambiental i noves perspectives historiogràfiques sobre la realitat americana

Una història a través d'imatges

Violència: una anàlisi comparada de les diferents cares de la guerra, la violència social i el crim organitzat.

Història social dels comportaments o la història política dels costums (història quotidiana, mites, sexualitat, gènere, pautes socials, etc.).

Idioma: català i castellà.

Relacions culturals, intel·lectuals, societat i política a la contemporaneïtat

Professor: Jordi Pomés Vives (jordi.pomes@uab.cat)

Aquest curs té com a objectiu principal descobrir i comprendre el paper significatiu i valuós que una part substancial de la intel·lectualitat espanyola va jugar en la història, no només cultural, sinó també política i social del segle XX. Relacionat amb això, s'intentarà aprofundir en l'estudi de les reformes progressistes principals que, per a la modernització d'Espanya, i impulsades fonamentalment des dels sectors intel·lectuals, es van dur a terme. També, i per aconseguir una millor consecució de l'objectiu principal, es pretén penetrar en la vida i l'obra (en molts casos molt desconegudes) dels principals protagonistes d'aquesta història intel·lectual.

Les destreses i competències que s'adquiriran estan relacionades amb l'anàlisi i la comprensió dels continguts del curs, així com amb el treball amb fonts primàries i amb bibliografia especialitzada. També cal esmentar en aquest sentit l'esforç per intentar enllaçar les biografies dels protagonistes de la història que es treballarà al curs amb la història política i social general del país.

Es procurarà posar en valor l'important compromís polític i cultural d'una part notable de la intel·lectualitat espanyola davant la necessitat imperiosa de dur a terme profundes reformes polítiques i socials al país durant la primera meitat del segle XX. Per això, i partint sempre del treball i obra de personatges il·lustres concrets, s'examinaran els diferents posicionaments dels sectors intel·lectuals que aquests personatges lideraven sobre les qüestions polítiques i socials la transcendència i gravetat de les quals es van manifestar notòriament a Espanya en aquesta etapa històrica: la qüestió social i obrera, la religiosa, l'educativa, així com la temàtica de la vertebració territorial. S'analitzaran els projectes de canvi i reforma que formulen aquests grups intel·lectuals per solucionar aquestes problemàtiques, així com els suports socials i polítics que obtingueren. S'intentarà també examinar el paper que la dona, especialment la dona intel·lectual, va tenir en aquests projectes reformistes.

Idioma: català i castellà

MÒDUL III: TREBALL FINAL DE MÀSTER

TREBALL FI DE MÀSTER: CARACTERÍSTIQUES I NORMES BÀSIQUES									
Tema	Fixat de comú acord entre el director/a del treball i el/la estudiant.								
Estructura del TFM	<ol style="list-style-type: none"> 1. Una introducció en la qual es defensi el perquè de la recerca, l'interès científic de la qüestió i la seva possible rellevància històrica i historiogràfica. 2. Un estat de la qüestió on es presentin els antecedents del tema, especialment en el seu tractament historiogràfic, i els diferents enfocaments des dels quals ha estat abordat, incloent la bibliografia més rellevant comentada críticament. 3. Una relació de fonts a utilitzar, indicant la seva localització, l'aprofitament que es pot fer d'elles i el tipus de dades que permetin obtenir. 4. Una aproximació analítica al tema d'estudi a partir d'una mostra de les fonts esmentades 5. Unes conclusions on es resumeixin els punts essencials del treball i el seu possible recorregut futur en una tesi doctoral, si fos el cas. 								
Extensió	Los TFM tindrà una extensió entre 60 i 80 pàgines (de 500 paraules per pàgina, aproximadament). L'apartat de bibliografia y els annexes no han de superar el 10% de la seva extensió.								
Calendari	<table border="1"> <tbody> <tr> <td>Octubre-novembre</td> <td>Elecció del tema i tutor/a. Inscripció del treball en la coordinació del màster. Inici del treball.</td> </tr> <tr> <td>Desembre-maig</td> <td>Elaboració del treball i consultes amb el tutor/a sobre els diferents esborranys i processos de treball.</td> </tr> <tr> <td>Del juny fins finals de juliol</td> <td>Treball pràcticament finalitzat per a què el tutor/a pugui fer les últimes correccions i donar-li la forma final</td> </tr> <tr> <td>Setembre</td> <td>Lliurament i Avaluació dels treballs durant la primera setmana de setembre per part de les respectives Comissions d'avaluació.</td> </tr> </tbody> </table>	Octubre-novembre	Elecció del tema i tutor/a. Inscripció del treball en la coordinació del màster. Inici del treball.	Desembre-maig	Elaboració del treball i consultes amb el tutor/a sobre els diferents esborranys i processos de treball.	Del juny fins finals de juliol	Treball pràcticament finalitzat per a què el tutor/a pugui fer les últimes correccions i donar-li la forma final	Setembre	Lliurament i Avaluació dels treballs durant la primera setmana de setembre per part de les respectives Comissions d'avaluació.
Octubre-novembre	Elecció del tema i tutor/a. Inscripció del treball en la coordinació del màster. Inici del treball.								
Desembre-maig	Elaboració del treball i consultes amb el tutor/a sobre els diferents esborranys i processos de treball.								
Del juny fins finals de juliol	Treball pràcticament finalitzat per a què el tutor/a pugui fer les últimes correccions i donar-li la forma final								
Setembre	Lliurament i Avaluació dels treballs durant la primera setmana de setembre per part de les respectives Comissions d'avaluació.								
Presentació del treball	Els TFM és lliuren digitalment (impresos si ho volen els avaluadors) per quadruplicat (3 per al tribunal avaluador i 1 per al director/a), dins del període fixat i amb el vistiplau del director. Alhora, s'haurà d'enviar un exemplar digital al coordinador del màster (jordi.figueroa@uab.cat)								
Procediment d'avaluació	<p>El treball serà avaluat de manera pública i per una Comissió formada per tres professors/res. El director/a del TFM no en pot formar part.</p> <p>La Comissió llegirà els treballs, escoltarà la defensa oral feta per l'alumne/a i discutirà els seus continguts i les aportacions abans de decidir la seva qualificació (numèrica de 0 a 10, amb un decimal, si cal)</p> <p>Els Comissions avaluessin els següents aspectes dels TFM:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Qualitat en la redacció i riquesa del llenguatge utilitzat – Aplicació adequada de les normes tècniques d'un treball acadèmic – Claredat, precisió conceptual i coherència general de l'argumentació – Rellevància històrica i historiogràfica del tema triat. – Riquesa de la bibliografia usada i qualitat crítica de l'estat de la qüestió. – Profunditat en la crítica de les fonts. – Resultats finals de l'anàlisi a partir del treball efectuat. 								

TREBALLS DE FI DE MÀSTER LLEGITS EN ELS ÚLTIMS CURSOS

CURS 2021-22

ARENILLAS TORRES, Javier. El deporte moderno y su introducción en España: el caso de Sabadell en el marco catalán (S. XIX-XX) (dirigit pel prof. Martí Marín)

ARGELICH GARCIA, Àlex. Superioritat aèria. L'us de l'avió com a símbol de poder (dirigit per la prof/a Gemma Rubi)

CONDE SANCHEZ, Lidia. Laureano Figuerola. Un ministro revolucionario rara avis. (dirigit pel prof. Manuel Santirso)

DÍAZ SERRANO, Ruben. Ingovernables. Entre la utopia i la construcció de l'anarquia (dirigit pel prof. Joan Serrallonga)

MAYOL FERNÁNDEZ, David. El cas Tayà. L'escàndol que clou el Bienni Negre (novembre 1933-febrer 1936). Corrupció, micropolítica i prebendes o com acabar amb el lerrouxisme amb les seves pròpies armes. (dirigit pel prof. Lluís F Toledano)

NAVARRETE PRATS, Víctor. "Deseos de regir y anhelos de renacer" La División Azul en ojos de Agustín Muñoz Grandes y Dionisio Ridruejo. (dirigit pel prof Manuel Santirso)

PILIPONSKY KAEN, Esteban. Aspectos judeófobos en el antisionismo de izquierdas de Argentina y España en la post Guerra Fría. Una primera aproximación para su análisis y debate. (dirigit pel prof Joan B. Culla)

SEGURA GÓMEZ, Alba. Propaganda e imagen en torno a las Brigadas Internacionales en la Cataluña republicana (1936-1938) (dirigit pel prof Josep Puigsech)

SISÓ CASTELLANO, Cristian. Caminando hacia la guerra de Osetia del sur de 2008. El papel estadounidense en el estallido del conflicto. (dirigit pel prof Josep Puigsech)

TANG , Xiaotao. La política de desarrollo en Bolivia durante el mandato de Evo Morales 2006-2019 (dirigit pel prof David Martínez)

CURS 2020-21

BUSQUETS CARRERAS, Ània El cos com a camp de batalla. Resistència identitària sexuada. Transgressió performativa i discursiva de la identitat nacional-catòlica femenina durant el primer franquisme (1936-1959) (dirigit per la professora Dra Carme Molinero)

CHUECA FERRÉ, Ferran Violència revolucionària de rereguarda a les comarques gironines (1936-1939) (dirigit pel professor Dr Just Casas)

CUENCA ÁLVAREZ, Raúl El republicanismo lerrouxista (1901-1936): discursos y prácticas de poder. De la denuncia del caciquismo al paradigma de la corrupción política. (dirigit per la professora Dra Gemma Rubi)

GIL SANCHEZ, Javier "LINIA P" la defensa de los Pirineos aproximación historiográfica a la comarca de La Jacetania (dirigit pel professor Dr Manuel Santirso)

GÜEMES CAMBRIL, David ADE (1947-2020): una comunidad protestante nacida bajo el franquismo (dirigit pel professor Dr Pere Ysàs)

HERNÁNDEZ DELGADO, Pau Neofascistas identitarios. De los nacionalistas-revolucionarios a la reconquista de la identidad. Historia de un neofascismo del siglo XXI. (dirigit pel professor Dr Francisco Veiga)

MARCO PINTÓ, Oriol Els anys de plom i la violència política organitzada a Galícia: un exercici de conceptualització i anàlisi (dirigit pel professor Dr Xosé M. Núñez Seixas USC)

MOMPÓ TORIBIO, Sabina De la repressió sexuada, la repressió sexual. Un estudi sobre violència i sexualitat durant la Guerra Civil i el primer franquisme a Catalunya (dirigit pel professor Dr Miguel Alonso)

MORENO CAYLA, Driel La histórica del fascismo. Una historia conceptual del fascismo en la ciencia histórica desde 1945 (dirigit pel professor Dr Steven Forti)

PAZ SERRANO, Juan José Los tres flagelos de la raza: Alcoholismo, Sífilis, Tuberculosis y la construcción de lo social en Colombia (1930-1940) (dirigit pel professor Dr Jordi Figuerola)

PELLICER BAETA, Antoni La asimetría del risc. L'art de matar amb vehicles no tripulats a l'era Obama (dirigit pel professor Dr Manuel Santirso)

PÉREZ CRESPO, Enric El recorregut del moviment veïnal de Barcelona, 1979-1986: la defensa d'un model de democràcia (dirigit pel professor Dr Ivan Bordetas)

PLANELL BONET, Xavier Per la vostra llibertat i la nostra! La guerrilla antifranquista en el marc dels moviments de resistència antifeixista durant la Segona Guerra Mundial (dirigit pel professor Dr Martí Marín)

QI, Xuchao Análisis del mantenimiento de la relación sino-chilena tras el golpe de Estado chileno basado en el estudio de la política externa de la RPCh y la relación sino-chilena en los años setenta (dirigit pel professor Dr Jordi Figuerola)

SALGADO PIÑA, Enrique ¿Populismo o populismos? De Lázaro Cárdenas a Andrés Manuel López Obrador. Semejanzas y diferencias: breve caracterización histórica del populismo mexicano (dirigit pel professor Dr Jordi Figuerola)

SANCHÍS MECA, Dídac La violencia obrera en la Barcelona del primer tercio de siglo xx (dirigit pel professor Dr Just Casas)

VIC CANILLAS, Roger Comarca i revolució. L'experiència autogestionària a les àrees industrials del Vallès Oriental (1936-38) (dirigit pel professor Dr Josep Puigsech)

ZHANG , Xiao El golpe de estado en Chile (1973) visto por la prensa española: reflexiones sobre el pasado, el presente y el futuro durante el tardofranquismo (dirigit pel professor Dr Arnau González)

ZIMMER GUIRADO, Jordi La sacralització de la víctima com a producte de la postmodernitat (dirigit pel professor Dr Javier Rodrigo)

CURS 2019-20

ALBISTUR BEUNZA, Ana: Vascas y armadas. Una aproximación a la militancia femenina de ETA durante el franquismo. (dirigit pel professor Dr. Pau Casanellas UAB)

ALVAREZ BENJUMEA, Maria: La mujer republicana del siglo XIX. Cultura política y praxis. (dirigit per la professora Dra. Elena Fernández UAB)

BASSAS MORERA, Marc: El paper de l'extrema dreta a les transicions al sud d'Europa. (dirigit per la professora Dra. Carme Molinero UAB)

BOSCH I FONTÁN, Eric: Turning point of WW2: An analysis of the economy, society and military aspects of all the major combatants of the Second World War and its impact on the outcome of the conflict. (dirigit pel professor Dr. Martí Marín UAB)

CABALLERO FERNANDEZ, Carles: Dinámicas internas y estrategia organizativa de la izquierda abertzale (1979-1998). (dirigit pel professor Dr. Ludger Mees UPV-EHU)

CLAVERIA RODULFO, Daniel: La república islámica de l'Iran. Una perspectiva des dels moviments d'oposició al govern islàmic. (dirigit pel professor Dr. Josn B, Culla UAB)

COBOS SOLER, Laura: La representación de la imagen de la mujer a través de las publicaciones de Sección Femenina. (dirigit pel professor Dr. Pere Ysàs UAB)

CÓRDOVA KARAPAS, Héctor Leonidas: Migración en el sistema escolar de Chile. Una revisión histórica a la transformación de las leyes desde 1975 a 2019. (dirigit pel professor Dr. Jordi Figuerola UAB)

GARRIDO TEOMIRO, Víctor: La vinculación entre el Fútbol Club Barcelona y el catalanismo (1970-1980). (dirigit pel professor Dr. Josep Puigsech UAB)

GUAJARDO NUÑEZ, Maria Fernanda: Mujeres del Norte Grande durante el ciclo de expansión del salitre. Belén de Sárraga y su influencia en la construcción de una conciencia política femenina 1913-1920. (dirigit per la professora Dra. Elena Fernández UAB)

HERNÁNDEZ VALLÈS, Miguel: Contradicciones i continuïtats. Gentrificació i migracions internacionals a la Ciutat Vella de Barcelona. (dirigit pel professor Dr. José María Beascochea Gangoi UPV-EHU)

JORQUERA PEÑAILILLO, Valentina: Hablo por mi diferencia: Masculinidades y sexualidades divergentes en Santiago de Chile. Discurso, arte y performance (1982-1999). (dirigit pel professor Dr. Jordi Figuerola UAB)

LOPEZ TORRAS, Eduard: Auge i declivi del moviment veïnal ripolletenc. (dirigit pel professor Dr. Joan Serrallonga UAB)

MAÑOGIL RODRÍGUEZ, Mireia: Actitudes sociales ante la violencia franquista en la posguerra espanyola. (dirigit pel professor Dr. Javier Rodrigo UAB)

MARIN VAZQUEZ, Lourdes: L'evolució sociopolítica a Montmeló (1931-1951). De la Segona República al primer Franquisme. (dirigit pel professor Dr. Martí Marín UAB)

OLIVERO PÉREZ, Santiago: Filmografías enfrentadas: la segunda guerra chino-japonesa desde el cine. (dirigit pel professor Dr. Francisco Veiga UAB)

PÉREZ ALBA, Adán: Corrupción en Cuba 1868-1898. Inmoralidad, cohecho y abusos dentro del ejército español. (dirigit pel professor Dr. Ferran Ll. Toledano i la professora Dra. Gemma Rubí UAB)

PUIG SABATER, Xavier: Reinhard Heydrich y el Protectorado de Bohemia y Moravia: una visión desde el mundo occidental. (dirigit pel professor Dr. Josep Puigsech UAB)

PUJOL ROMERO, Montserrat: El movimiento feminista durante la transición espanyola. (dirigit pel professor Dr. Pere Ysàs UAB)

RAYA CRESPI, Daniel: Masculinitats i experiència bèl·lica a la guerra civil espanyola. Un estudi a partir de quatre diaris personals de combatents. (dirigit pel professor Dr. Martí Marín UAB)

ROJAS SERRÁN, Maria Dolores: La introducción de la heroína en España en la década de 1970 y la repercusión social durante los 80. (dirigit pel professor Dr. Martí Marín UAB)

ROURA BOSCH, Arnau: La era pilsudskista: transformaciones y mito. (dirigit pel professor Dr. Josep Puigsech UAB)

SANCHEZ NAVARRO, Albert: Vatan. Deportación forzada de población griega y turca (1923-1927). El etno-nacionalismo en la formación de los Estados. (dirigit pel professor Dr. Martí Marín UAB)

TERRAGA GOMEZ, Carlos: Análisis del poder local en Barcelona (julio – octubre 1936). El caso del Ayuntamiento de Barcelona y los Comités Revolucionarios de barrio. (dirigit pel professor Dr. Javier Rodrigo UAB)

TORRENTS JUNCA, Joan: La verema del poder. Pràctiques i discursos de la corrupció política i del "bon govern" durant la Segona República espanyola (1931-1936). (dirigit per la professora Dra. Gemma Rubí UAB)

TRINCADO PIZARRO, Joaquín Antonio: La memoria en las calles. Violencia popular en la conmemoración del golpe de estado en Chile (1990-2019). (dirigit per la professora Dra. Carme Molinero UAB)

VALLEJO BOSCH, Gerard: Les organitzacions juvenils de Falange davant l'horitzó d'un nou ordre juvenil europeu feixista. La participació espanyola en l'efímera associació europea de la joventut. (dirigit per la professora Dra. Carme Molinero UAB)

VILCHES ADÁN, Susanna: De Hiroshima y Nagasaki a Fukushima. La relación del archipiélago japonés con la energía nuclear. (dirigit per la professora Dra. Maria Antònia Martí UAB)

VIRGILI PONS, Isidro: Els expedients de la Llei de responsabilitats polítiques, de 9 de febrer de 1939, als municipis del Baix Gaià, 1939-45. (dirigit pel professor Dr. Joan Serrallonga UAB)

ZARCO SANTIVERI, Adrián: Los movimientos sociales en Ponent (1900-1936) Asociacionismo, resistencia y conflictividad pagesa y obrera. (dirigit pel professor Dr. Just Casas UAB)

ZHAO, Songyi: Cambios y percepciones en las relaciones entre China y Rusia entre 1911 y 1937. (dirigit pel professor Dr. Francisco Veiga UAB)

CURS 2018-19

BAIRAGUET LACASTA, Rubén: El desembarco de Alhucemas 1925. Del Desastre de Annual a la victoria en el Rif (dirigit pel professor Dr. Manuel Santirso UAB)

BARALDÉS RIBAS, Pau: La "Festa de Treball" (1977-1987). Una aproximació històrica al PSUC i a les emocions polítiques. (dirigit pel professor Dr. Lluís F. Toledano UAB)

BIGATA BARRACHINA, Josepmaria: El germen del moviment veïnal a les perifèries urbanes de la província de Barcelona (1936-1968) (dirigit pel professor Dr. Martí Marín UAB)

BOQUÉ MASIP, Laia: L'exili a la ciutat de Reus (1939-1943). (dirigit pel professor Dr. Francesc Vilanova UAB)

CHOUARI MORANDEIRA, Yamina: Vinyetes alternatives com a resistència cultural antifranquista durant el tardofranquisme i la transició (dirigit per la professora Dra. Carme Molinero UAB)

CLUET VALL, Adrià: Colòmbia, del Front Nacional a l'arribada d'Alvaro Uribe. Una anàlisi de l'esquerra marxista i els moviments socials. (dirigit pel professor Dr. Jordi Figuerola UAB)

DOMÍNGUEZ TRUZMAN, Sergio: El automóvil, un invento revolucionario: sus inicios, la creación de la marca SEAT y el reto urbanístico de la ciudad de Barcelona. (dirigit pel professor Dr. Martí Marín UAB)

FERRIOL GARRIDO, Manel: L'eliminació del Serbis en el règim Ústaixa de l'NDH 1941-1945. (dirigit pel professor Dr. Josep Puigsech UAB)

FITA MAS, Jaume: La Setmana Tràgica de Catalunya de 1909: violència, modalitats de protesta i la seva distribució territorial. Una proposta d'investigació. (dirigit per la professora Dra. Gemma Rubí UAB)

- HAN, Yuxuan: Una aproximación a la comunidad homosexual en China (1990-2018). (dirigit per la professora Dra. Chiao In Chen UAB)
- HERRANZ SANZ, Jaime: Las Brigadas Internacionales y los problemas en su regreso a sus países de origen. (dirigit pel professor Dr. Josep Puigsech UAB)
- MAÑE GALLARDO, Hector: HUSH El genocidio de Rwanda de 1994. (dirigit pel professor Dr. Francisco Veiga UAB)
- MARTIN MONES, Angel: Falange Española. Origen i desenvolupament del feixisme a Espanya i Catalunya. (dirigit pel professor Dr. Martí Marín UAB)
- MENDOZA CORTÉS, Fernando: Soberanías en disputa: el vacío monárquico metropolitano y sus consecuencias políticas en la Capitanía General de Chile (1808-1810). (dirigit per la professora Dra. Gemma Rubí UAB)
- MINGORANCE LÓPEZ, Jorge Luciano: El establecimiento de redes migratorias entre la provincia de Almería y la Cataluña urbana en el primer tercio del siglo XX. (dirigit pel professor Dr. Martí Marín UAB)
- MORÓN ROCES, Sandra: La epurazione en Itàlia: entre legalidad y violencia (1943-46). (dirigit pel professor Dr. Javier Rodrigo UAB)
- NIETO GÓMEZ, Iván: Barcelona en el "fin de siglo". Trabajo, ocio y género en la zona del Paral·lel (1890-1919). (dirigit pel professor Dr. Manuel Santirso UAB)
- OUYANG, Chunxia: Historia, supervivencia, adaptación e integración de la población de origen chino en el Perú. (dirigit pel professor Dr. Jordi Figuerola UAB)
- PARRA CANUDAS, Joan: Milícies volutàries de la FE de les JONS durant la Guerra Civil espanyola: enquadrament, violència i feixistització. (dirigit pel professor Dr. Javier Rodrigo UAB)
- POP GIL, Gheorghe Félix: El papel de la mujer en la oposición estudiantil antifranquista en Barcelona. (dirigit per la professora Dra. Carme Molinero UAB)
- PSHENNIKOVA, Zinaida: El origen y la evolución de ETA: ideología del nacionalismo vasco radical. (dirigit pel professor Dr. Pau Casanellas UAB)
- ROCA BRUZZO, Pere; Les polítiques de galeres de la Diputació del General 1585-1640. (dirigit pel professor Dr. Bernat Hernández UAB)
- ROJO HERVAS, Gerard: L'impacte de l'afusellament de Francesc Ferrer i Guàrdia (1909). (dirigit per la professora Dra. Gemma Rubí UAB)
- SÁNCHEZ BAQUERO, Germán: De Panamá a Kosovo: el Estado-base como elemento geoestratégico. Una historia comparada. (dirigit pel professor Dr. Francisco Veiga UAB)
- SANFIZ ARIAS, Roque: El sport epidémico. Introducción y expansión del deporte en Cataluña y Galicia (1870-1914). (dirigit pel professor Dr. Carles Santacana UB)
- SOLER LOPEZ, Sergi: Los relatos del procés: discurso y propaganda en la política catalana (2012-2017). (dirigit pel professor Dr. Steven Forti UAB)
- TARRIDA RODRÍGUEZ, Víctor: Els quilombos i la problemàtica del reconeixement. (dirigit pel professor Dr. Jordi Figuerola UAB)
- TRUJILLO RIVADENEIRA, Fabián Antonio: Reclamos de justicia social: la primera década neoliberal en el Ecuador desde la perspectiva de los movimientos sociales (1980-91). (dirigit pel professor Dr. Jordi Figuerola UAB)
- WU, Qilei: El Partido Comunista de España durante el Franquismo. (dirigit per la professora Dra. Carme Molinero UAB)
- YANG, Lingyi: Colonialismo japonés en Manchuria, 1905-1945. (dirigit per la professora Dra. Chiao In Chen UAB)

CURS 2017-18

Bosh Navarro, Nil: Tan a prop... i a la vegada tan lluny. Aproximació als empresaris i a les seves organitzacions a Espanya i a Portugal davant la integració a la CEE (1960-1985). (dirigit pel professor Dr. Pere Ysàs UAB)

Jabri, Jaouad: El "complejo colonizador". Misiones, presidios y pueblos en la frontera sur del Buenos Aires borbónico (1736-1810). (dirigit pel professor Dr. Bernat Hernández UAB)

Marín Vazquez, Lourdes: L'evolució sociopolítica a Montmeló (1931-1951). De la segona república al Primer Franquisme. (dirigit pel professor Dr. Martí Marín UAB)

Ortego Fuentes, Mª Lucia: La evolución militar en Japón (1968-1905). (dirigit pel professor Dr. Josep Puigsech UAB)

Pérez-Muelas López, Ana: Memòria i llegat de Francesc Ferrer i Guàrdia i l'Escola Moderna a Catalunya. (dirigit per la professora Dra. Gemma Rubí UAB)

Pernández Pasalodos, Arnau: Odio, tortura, exterminio: la violència en la lucha antipartisana europea. (dirigit pel professor Dr. Javier Rodrigo UAB)

Rojas Costa, Arnau: L'extrema dreta durant la Transició Espanyola en una perspectiva comparada. (dirigit pel professor Dr. Ferran Gallego UAB)

Rovira Masplà, Mariona: La resistència anti-franquista durant la Guerra Civil espanyola i la postguerra: botxins i gènere en perspectiva comparada. (dirigit pel professor Dr. Javier Rodrigo UAB)

Rueda Pinteño, Javier: Imperio y violència. La contrucción del espacio vital en el fascismo italiano y su recepción en España. (dirigit pel professor Dr. Javier Rodrigo UAB)

Solà González, Roc: Releer Gramsci. Análisis histórico de las diferentes corrientes de interpretación y recepción del pensamiento político de Antonio Gramsci (1944-2018). (dirigit pel professor Dr. Steven Forti UAB)

Soto Navarro, Ignasi: La anexión de la República Dominicana a España (1861-65): hechos y análisis de un proyecto destinado al fracaso. (dirigit pel professor Dr. Antoni Moliner UAB)

Toumi, Amine: Hassan II, El Zaím. El establecimiento de una monarquía constitucional prometida. (dirigit pel professor Dr. Jordi Figuerola UAB)

Valdívía Rivas, Trinidad: El uso del velo en las mujeres musulmanes. Debate en Cataluña 2008-2014. (dirigit pel professor Dr. Francisco Veiga UAB)

Valls Barcelo, Xavier: La Ribagorça a l'època moderna. Una visió a través de les seves fronteres. (dirigit pel professor Dr. Oscar Jané UAB)